

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 6CoCsp/5/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6119266715
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 06. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ingrid Doležajová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2020:6119266715.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ingrid Doležajovej a sudkýň JUDr. Dagmar Podhorcovej a JUDr. Marty Polyákovej, v právnej veci žalobcu: PRIVATdebt s.r.o., so sídlom Hlohovec, Železničná 4/A, IČO: 45 322 571, zast. JUDr. Ján Halko, advokát so sídlom Rožňava, Cyrila a Metoda 105/2, proti žalovanému: B. S., nar. XX. XX. XXXX, bytom Q. L., N. XX/XX, o zaplatenie 70,70 eura s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Nové Zámky zo dňa 14. 11. 2019, č. k. 4Csp/93/2019-58, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej zamietajúcej časti **p o t v r d z u j e .**

Žalovanému nepriznáva nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 70,70 eura s 5 % úrokom z omeškania ročne od 02. 06. 2018 do zaplatenia, všetko do troch dní po právoplatnosti rozsudku a žalobu v časti nákladov spojených s uplatnením pohľadávky zamietol. O trovách konania rozhodol tak, že žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 100 % s tým, že o výške náhrady rozhodne po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

2. Rozhodnutie právne oprel o ust. § 14 ods. 1 písm. d) a 2 zákona č. 56/2012 Z. z. o cestnej doprave, § 8 ods. 5 zákona č. 514/2009 Z. z. o doprave na dráhach. Mal preukázané, že dňa 02. 05. 2018 bola revízorom Dopravného podniku v Bratislave vykonaná kontrola na linke č. XX, č. voza XXXX o 16:43 hodine, ktorý zistil, že žalovaný cestoval bez cestovného lístka, nepredložil ani iný doklad oprávňujúci ho k bezplatnému cestovaniu a nezaplatil ani mu uložený finančný postih 70 eur. Revízor z tohto dôvodu spísal hlásenie o porušení tarifných a prepravných podmienok VS XXXXXXXX. Dôvodil, že podľa Prepravného poriadku integrovaného dopravného systému v Bratislavskom kraji (ďalej len „Prepravný poriadok“), podľa článku A.12, cestujúci je povinný mať pri sebe platný cestovný doklad po celý čas prepravy, ako aj v okamihu vystúpenia z vozidla a na vyzvanie sa ním preukázať oprávnenej osobe dopravcu. Podľa článku A.14, bod A.14.4, cestujúci, ktorý sa na vyzvanie podľa bodu A.14.3 nemôže preukázať platným cestovným lístkom, je povinný zaplatiť dopravcovi okrem cestovného aj sankčnú úhradu. Výška sankčnej úhrady vo vlakoch sa riadi PP ZSSK. Zistil tiež, že podľa Cenníka IDS BK cena cestovného lístka na jednu cestu časová na 15 minút činí 0,70 eur, ako aj že podľa Prílohy 1 k Prepravnému poriadku integrovaného dopravného systému v Bratislavskom kraji, základná sadzba za cestovanie bez platného cestovného lístka činí 70 eur. Keďže žalovaný nerozporoval žalobcom predložené dôkazy, mal za preukázané, že žalovaný porušil predmetné ustanovenia prepravného poriadku tým, že dňa 02. 05. 2018 na linke č. XX, č. voza XXXX o 16:43 hodine, necestoval s platným cestovným lístkom a preto ho zaviazal na zaplatenie cestovného vo výške 0,70 eura a sankčnej úhrady

vo výške 70 eur žalobcovi, ktorému Zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 24. 01. 2019 postúpil právny predchodca žalobcu Dopravný podnik Bratislava, a.s., pohľadávku voči žalovanému v plnom rozsahu. Táto skutočnosť bola žalovanému oznámená listom zo 19. 03. 2019. O úroku z omeškania rozhodol podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z. a priznal žalobcovi aj úrok z omeškania vo výške 5 % ročne od 02. 06. 2018 do zaplatenia, s tým, že úroková sadzba ECB činila k 02. 06. 2018 - 0 % a žalovaný sa dostal do omeškania s plnením odo dňa od 02. 06. 2018. K žalobcom uplatnenej sume 31,68 eura titulom nákladov spojených s uplatnením pohľadávky poukázal na konštantnú judikatúru v oblasti náhrady trov konania, pričom nepoprel žalobcovu právo na jeho zastúpenie v konaní advokátom, ale zvýraznil práve účelnosť vynaložených nákladov v konaní. Žalobcom uplatnené náklady spojené s uplatnením pohľadávky nepovažoval za trovy právneho zastúpenia v konaní, pretože sa jednalo o úkon právnej pomoci pred podaním žaloby vo veci samej, preto v tejto časti žalobu zamietol. V konaní plne úspešnému žalobcovi v zmysle § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) priznal náhradu trov konania v rozsahu 100 % s tým, že o ich výške rozhodne po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník v zmysle § 262 ods. 1 a 2 CSP.

3. Proti zamietajúcemu výroku rozsudku v časti nákladov spojených s uplatnením pohľadávky, podal žalobca odvolanie z dôvodu, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, resp. že napadnuté rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, domáhajúc sa ním jeho zmeny a uloženia povinnosti žalovanému zaplatiť mu sumu 31,68 eura do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Zvýraznil, že trovy právneho zastúpenia za predžalobnú výzvu uplatnil ako príslušenstvo pohľadávky (náklad spojený s jej uplatnením), pričom netvrdil, že má ísť o trovy právneho zastúpenia v konaní, ako to uviedol súd prvej inštancie vo svojom odôvodnení. Argumentoval, že trovy právneho zastúpenia za predžalobnú výzvu nie sú trovami konania, preto súd prvej inštancie nemohol posudzovať ich účelnosť v zmysle § 251 CSP. Považoval za preukázané účelnosť týchto nákladov, keď predžalobná výzva v danej veci bola nevyhnutným predpokladom prípustnosti jeho návrhu v upomínacom konaní v zmysle § 3 ods. 6 písm. d) zákona č. 307/2016 Z. z. o upomínacom konaní a o doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

4. Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu písomne nevyjadril.

5. Odvolací súd viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379 a § 380 CSP) po zistení, že odvolanie podala v stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP) strana, v neprospech ktorej bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP) prejednal odvolanie žalobcu bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP s verejným vyhlásením rozhodnutia pri splnení si povinnosti upravenej v ust. § 219 ods. 3 CSP a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

6. V tomto konaní sa žalobca žalobou domáhal voči žalovanému zaplatenia sumy 70,70 eura s 5 % úrokom z omeškania ročne od 02. 06. 2018 do zaplatenia, a to titulom ceny cestovného lístka vo výške 0,70 eur a úhrady v sume 70 eur a tiež nákladov spojených s uplatnením tejto pohľadávky v sume 31,68 eura z titulu porušenia povinnosti cestujúceho preukázať sa platným cestovným lístkom počas prepravy mestskou hromadnou dopravou v Bratislave dňa 02. 05. 2018. Preskúmaným rozsudkom súd prvej inštancie žalobe vyhovel v časti týkajúcej sa sumy 70,70 eura s 5 % úrokom z omeškania ročne od 02. 06. 2018 do zaplatenia (výrok I.), žalobu v časti nákladov spojených s uplatnením pohľadávky zamietol (výrok II.) a žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 100 % (výrok III.). Pre absenciu odvolania strán sporu proti vyhovujúcej časti rozsudku a výroku o trovách konania nadobudli tieto výroky právoplatnosť a predmetom odvolacieho konania tak zostala len odvolaním žalobcu napadnutá zamietajúca časť rozsudku (výrok II.).

7. Žalobca si v konaní uplatnil nárok na zaplatenie sumy 70,70 eura z titulu pohľadávky voči žalovanému a sumy 31,68 eura ako nákladov spojených s jej uplatnením, ktoré mu vznikli v súvislosti s odmenou jeho právneho zástupcu za úkon právnej služby vykonaný pred podaním žaloby a to predžalobnú výzvu zo dňa 06.03.2019, určenú podľa § 13a ods. 1, písm. c) vyhlášky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb (16,60 eura + 1x režijný paušál 9,80 eura + DPH 5,28 eura), keď výzva bola nevyhnutným predpokladom prípustnosti návrhu v upomínacom konaní v zmysle ust. § 3 ods. 6 písm. d) zák. č. 307/2016 Z. z. o upomínacom konaní.

8. Podľa § 121 ods. 3 OZ príslušenstvom pohľadávky sú úroky, úroky z omeškania, poplatok z omeškania a náklady spojené s jej uplatnením.

9. Najvyšší súd Slovenskej republiky už vo svojom rozhodnutí zo dňa 09.06.2010 sp. zn. 3MObdo 2/2010 (uverejnené v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí Slovenskej republiky pod č. 7/2010), na ktoré sa i žalobca vo svojom odvolaní odvolával, prijal záver, že náklady spojené s uplatnením pohľadávky sú najmä trovy vzniknuté v súvislosti s uplatnením pohľadávky, a to aj v predsúdnom štádiu, pričom sa jedná najmä o náklady, ktoré priamo súvisia s uplatnením pohľadávky. Tieto náklady sa musia týkať splatnej pohľadávky a musia byť účelne vynaložené na to, aby sa dali úspešne uplatniť aj v súdnom spore ako hmotnoprávny nárok odlišný od trov konania.

10. Z hľadiska skutkového stavu niet sporu o tom, že právny predchodca žalobcu Dopravný podnik Bratislava, a.s., žalobcovi Zmluvou a o postúpení pohľadávok zo dňa 24.01.2019 postúpil pohľadávku voči žalovanému vo výške 70,70 eura, pozostávajúcu z ceny cestovného lístka vo výške 0,70 eura a sankčnej úhrady vo výške 70 eur, ktorá mu bola v tomto konaní už právoplatne priznaná preskúmaným rozsudkom prvoinštančného súdu. Dňa 08.02.2019 žalobca splnomocnil advokáta JUDr. W. N. na zastupovanie vo všetkých veciach týkajúcich sa uplatnenia pohľadávok voči jeho dlžníkom, predovšetkým pohľadávok nadobudnutých na základe zmluvy o postúpení pohľadávok uzavretej s Dopravným podnikom Bratislava, a.s. dňa 24.01.2019. Následne splnomocnený advokát listom zo dňa 06.03.2019 vyzval žalovaného predsporovou výzvou/pokus o zmier na zaplatenie dlžnej sumy 105,06 eura s tým, že táto pozostáva z neuhradeného cestovného 0,70 eura, neuhradenej pokuty 70 eur, úroku z omeškania ku dňu 06.03.2019 2,68 eura a trov právneho zastúpenia spojených s výzvou 31,68 eura do 7 dní od jej doručenia žalobcovi. Podľa podacieho hárku (č. I. 14 spisu), výzva bola žalovanému odoslaná na nesprávnu adresu Q. N., Q. XX a po jej bezvýslednosti žalobca podal dňa 06.04.2019 na Okresný súd Banská Bystrica návrh na vydanie platobného rozkazu podľa zák. č. 307/2016 Z. z. o upomínacom konaní a o doplnení niektorých zákonov.

11. Vo svetle zhora popísaných skutkových a právnych záverov i odvolací súd posudzoval dôvodnosť nároku uplatneného žalobcom v tomto konaní. Za situácie, že požadované náklady sa preukázateľne týkali splatnej pohľadávky, vzniklo tak žalobcovi právo na úhradu vynaložených nákladov spojených s jej vymáhaním, avšak za predpokladu, že tieto museli byť vynaložené účelne a museli zodpovedať princípom transparentnosti a proporcionality vo vzťahu k danej pohľadávke. V tomto smere odvolací súd poukazuje na ust. § 3 ods. 1 OZ, podľa ktorého výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi, ako i na Smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2000/35/ES z 29.06.2000 o boji proti oneskoreným platbám v obchodných transakciách, ktorá v čl. 3 ods. 1 písm. e/ zakotvuje, že veriteľ je oprávnený od dlžníka požadovať primeranú náhradu svojich opodstatnených nákladov na vymáhanie, tieto ale musia zodpovedať princípom transparentnosti a proporcionality, pokiaľ ide o daný dlh. I keď uvedená smernica sa obmedzuje len na obchodné transakcie a neupravuje transakcie so spotrebiteľmi, tieto princípy o to viac sa presadia i vo vzťahu k spotrebiteľom ako slabšej strane.

12. V danom prípade žalobca mal voči žalovanému pohľadávku vo výške 70,70 eura a náklady na jej vymoženie vyčíslil v sume 31,68 eura ako odmenu splnomocneného advokáta za úkon právnej služby - predžalobnú výzvu, určenú podľa vyhl. MS SR č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb. Znamená to, že žalobca si uplatňuje náklady, ktoré k výške samotného dlhu predstavujú až 45%, čo nemožno považovať za primerané a zodpovedajúce princípu proporcionality. Zvlášť, pokiaľ v čase vykonania tohto úkonu (predžalobná výzva) vyhl. č. 655/2004 Z. z. v znení účinnom do 14.06.2019 za úkon právnej služby, za ktorý patrí advokátovi odmena v súlade s § 13a neoznačovala predžalobnú výzvu a k zmene došlo až od 15.06.2019, t. j. účinnosťou vyhl. č. 159/2019 Z. z., ktorou sa mení a dopĺňa vyhl. č. 655/2004 Z. z. v § 13a ods. 1, tak, že odmena patrí i za predžalobnú výzvu (§ 13a ods. 1 písm. d/ vyhlášky). I keď odvolací súd v zásade nespochybňuje, že samotná predžalobná výzva, najmä v prípade zamýšľaného uplatnenia práva stranou sporu v upomínacom konaní podľa zák. č. 307/2016 Z. z. je nákladom, ktorý priamo súvisí s uplatnením pohľadávky, a teda účelne vynaloženým a ani právo strany sporu na vykonanie tohto úkonu splnomocniť advokáta, účelnosť týchto nákladov je však potrebné hodnotiť vždy s ohľadom i na ďalšie pre vec významné okolnosti, o ktorý prípad ide i v tomto spore. V tejto súvislosti je významné, že žalobca v rámci obchodnej verejnej súťaže, ktorú realizoval jeho právny predchodca ako postupca, ako úspešný navrhovateľ s najvýhodnejším návrhom nadobudol postúpené pohľadávky špecifikované v prílohe 1 Zmluvy o postúpení pohľadávok

za celkovú odplatu vo výške 13.700 eur, pri odplate za 1 pohľadávku vo výške 3,55 eura. Z logiky veci tak vyplýva, že tieto pohľadávky sa týkajú niekoľko tisíc fyzických osôb založených na takmer totožných skutkových a právnych skutočnostiach, pričom len dňa 19.03.2019 boli predžalobné výzvy zaslané 265 osobám (podací hárok na č. l. 8-15 spisu). Zo zmluvy o postúpení pohľadávok je tiež zrejmé, že jej prílohu 2 tvoril i vzor Oznamenia o postúpení pohľadávky pre žalobcu, ktorého súčasťou bola i špecifikácia pohľadávky a výzva na jej úhradu. Za daných okolností, ale najmä s prihliadnutím na predmet činnosti žalobcu, uvedený v Obchodnom registri, ku ktorému okrem iného patrí i faktoring a forfaiting (formy obchodovania s pohľadávkami), nemožno nad akúkoľvek rozumnú pochybnosť prijať záver, že náklady na odmenu advokáta za účelom predžalobnej výzvy pre dlžníkov, boli účelne vynaloženými. Zvlášť pokiaľ tieto predstavujú predformulované tlačivo, na ktorom sa menia údaje žalovaných, a teda ide o jednoduchý administratívny úkon nevyžadujúci si špeciálnu zručnosť a odborné vedomosti, čo žalobca pri predpokladanom administratívnom vybavení bol schopný bez ťažkostí zvládnuť bez osobitnej právnej pomoci.

13. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej zamietajúcej časti ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

14. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 CSP a v odvolacom konaní úspešnému žalovanému náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, i keď s ohľadom na výsledok odvolacieho konania principiálne by bolo namieste priznanie náhrady trov odvolacieho konania žalovanému. V danej veci však možnosť priznania mu náhrady trov konania vylučovala skutočnosť, že žalovanému v odvolacom konaní preukázateľne žiadne trovy nevznikli.

Toto rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote 2 mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii; ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP); dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP); povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a/ dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b/ dovolateľom právnická osoba, jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa
- c/ dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).